

Günün Piyasa Haritası

Küresel piyasaların odağında Hürmüz Boğazı'nın yeniden açılmasına yönelik görüşmeler yer alırken, diplomatik iyimserlik ile sahadaki güvenlik riskleri arasındaki ayrışma devam ediyor. ABD Hazine Bakanı Scott Bessent, Washington ile Tahran'ın çarşamba gününe kadar anlaşmaya varabileceğini belirtirken, ABD Dışişleri Bakanı Marco Rubio görüşmelerde ilerleme sağlandığını ancak nihai uzlaşmaya henüz ulaşamadığını ifade etti. Axios'un iki bölgesel kaynak ve bir ABD yetkilisine dayandığı habere göre ABD, İran ve Umman geçici bir düzenlemeye yaklaşırken Washington çarşamba günü anlaşmayı duyurmayı hedefliyor. Söz konusu düzenlemenin Hürmüz Boğazı'ndaki geçişleri yeniden başlatmanın ötesinde ABD ile İran arasındaki ateşkesi güçlendirmeyi ve nükleer müzakerelerin yeniden başlamasına zemin hazırlamayı amaçladığı belirtiliyor. Buna karşılık Umman kıyılarında bir kargo gemisinin vurulması, görüşmeler devam ederken ticari trafiğin güvenliğine ilişkin risklerin ortadan kalkmadığını ortaya koydu. Taraflar arasında Körfez'e giriş ve çıkış yapan gemilerin İran ve Umman sularını ücretsiz kullanmasına dayanan geçici bir düzenleme üzerinde çalışılıyor. Ancak İran'ın geçiş ücretlerinden pay alma, ABD deniz ablukasının kaldırılması, petrol yaptırımlarında muafiyet ve yeni saldırılara karşı güvence talepleri anlaşmanın kapsamını önemli ölçüde genişletiyor.

Hürmüz Boğazı üzerindeki kontrol, mevcut çatışmanın enerji piyasalarına taşınan ana unsuru olmayı sürdürüyor. Axios'un haberinde ortaya çıkan anlaşmanın İran'ın boğaz trafiği üzerindeki kontrolünü savaş öncesine kıyasla artıracak bazı taleplerini karşılayabileceğine işaret edilmesi, müzakerelerin yalnızca gemi güvenliğiyle sınırlı olmadığını gösteriyor. Arabulucuların taslak metin alışverişini kolaylaştırmasına rağmen İran içindeki güvenlik yapılanmasının son öneriye resmi yanıt vermemesi, diplomatların varabileceği bir mutabakatın sahada uygulanıp uygulanamayacağı konusunda soru işareti yaratıyor. Bu nedenle piyasalar açısından anlaşmanın duyurulmasından çok, ticari gemilerin saldırı riski olmadan ve ek maliyetlerle karşılaşmadan boğazı kullanmaya başlayıp başlamayacağı belirleyici olacak.

Petrol fiyatlarının gün içinde sert yön değiştirmesi, haber akışına duyarlılığın ne kadar yüksek kaldığını ortaya koydu. Brent petrol gemiye yönelik saldırının ardından yaklaşık %3 yükselirken, anlaşmanın yakın olabileceğine ilişkin açıklamalar sonrasında 78 dolara gerileyerek sert düşüş kaydetti. Bu fiyatlama, yatırımcıların kısa vadeli diplomatik ilerlemeyi olumlu karşıladığını ancak enerji arzındaki risk primini tamamen fiyatlardan çıkarmadığını gösteriyor. Hürmüz'de kalıcı ve güvenli geçiş sağlanmadığı sürece petrol fiyatlarında yönün açıklamalar, saldırılar ve müzakere sürecine ilişkin her yeni gelişmeyle hızla değişmeye devam etmesi beklenebilir.

Hürmüz Anlaşması İçin Yakın Tarih Mesajı

ABD Hazine Bakanı Scott Bessent, Washington ile Tahran arasında Hürmüz Boğazı'nın yeniden açılmasına yönelik anlaşmanın bugün ya da yarın sağlanabileceğini belirterek diplomatik sürece ilişkin iyimser bir çerçeve sundu. Bessent'in geçiş serbestisinin korunacağına işaret eden açıklamaları, İran'ın gemilerden ücret talep etmesi konusundaki belirsizliğin henüz tamamen giderilmediğini gösteriyor. Açıklamanın ardından Brent petrolün 80 doların altına gerilemesi, piyasanın kısa vadede enerji arz riskinin azalabileceği ihtimalini fiyatladığını ortaya koydu. Ancak geçen ay hazırlanan mutabakatın sonuçsuz kalması ve daha önce yapılan yakın anlaşma açıklamalarının somut bir uzlaşmaya dönüşmemesi, mevcut iyimserliğin temkinli karşılanmasını gerektiriyor. Petrol fiyatlarında daha kalıcı bir düşüş için diplomatik mesajların ötesinde, boğazdaki deniz trafiğinin düzenli ve güvenli biçimde yeniden başlaması gerekiyor.

İran ve Umman Görüşmelerinde İlerleme

İran, Hürmüz Boğazı'nda gemiler için güvenli geçiş güzergahlarının belirlenmesine yönelik Umman ile yürütülen teknik ve siyasi görüşmelerde ilerleme sağlandığını açıkladı. Müzakerelerin İran'ın egemenlik haklarını korurken iki ülkenin güvenlik kaygılarını da gözeten bir trafik düzeni oluşturmayı amaçlaması, tarafların en azından operasyonel düzeyde ortak bir çerçeve aradığını gösteriyor. Buna karşın nihai düzenlemenin kapsamı ve uygulama takvimi henüz açıklanmış değil. Bu nedenle haber akışı kısa vadede enerji arzına ilişkin risk primini sınırlayabilir ancak boğazdaki geçişlerin fiilen normalleştiği teyit edilmeden petrol piyasasında kalıcı bir rahatlama yaratması zor görünüyor.

Tedarik Zinciri Değişimi İhracatı Destekliyor

TCMB Başkanı Fatih Karahan, küresel tedarik zincirlerindeki yön değişiminin Türkiye'nin ihracat performansına olumlu yansıdığını belirtti. Üretim ve tedarik ağlarının jeopolitik riskler, ticaret kısıtlamaları ve teslimat güvenliği nedeniyle yeniden şekillenmesi, Türkiye'nin Avrupa'ya yakınlığı ve çeşitlendirilmiş üretim kapasitesi sayesinde yeni siparişlerden daha fazla pay almasını sağlıyor. İhracattaki hızlanma büyüme kompozisyonu ve döviz kazandırıcı faaliyetler açısından destekleyici olsa da bu katkının kalıcılığı dış talebin seyri, enerji maliyetleri ve şirketlerin fiyat rekabetini koruyabilmesine bağlı olacak. İhracatın güçlü kalması cari denge üzerindeki baskıyı sınırlayabilir ve TCMB'nin dezenflasyon sürecini finansal istikrarı bozmadan sürdürmesini kolaylaştırabilir.

Enflasyonun Ana Eğilimi Geriledi

TCMB, temmuz ayında tüketici enflasyonunun ana eğiliminin bir önceki aya göre gerilediğini değerlendirirken yıllık enflasyondaki düşüşün de devam ettiğine işaret etti. Aylık fiyat artışında sağlık ve ulaştırma kalemleri öne çıkarken, enerji fiyatları ile hizmet grubundaki gelişmeler enflasyon görünümü üzerinde etkili oldu. Buna karşılık temel mal ve gıda gruplarındaki daha ılımlı seyir ana eğilimdeki iyileşmeyi destekledi. Merkez Bankası'nın değerlendirmesi dezenflasyon sürecinin korunduğunu gösterse de hizmet fiyatlarındaki katılık ve jeopolitik gelişmelerin enerji maliyetleri üzerindeki etkisi, para politikasında hızlı bir gevşeme alanı oluşmadığına işaret ediyor. Temmuz verisi, TCMB'nin önümüzdeki faiz kararlarında manşet enflasyondan çok çekirdek göstergelerdeki eğilime, beklentilere ve fiyatlama davranışlarına odaklanmayı sürdüreceğini gösteriyor.

Citi'den Enflasyon Patikasına Temkinli Bakış

Citi, temmuz enflasyonunun piyasa beklentisinin hafif altında kalmasına rağmen Türkiye'de fiyat istikrarına dönüşün TCMB'nin öngördüğünden daha zorlu ilerleyebileceğini değerlendirdi. Banka, çekirdek enflasyonun %30, hizmet enflasyonunun ise %40 civarındaki yüksek seyrine dikkat çekerken gıda fiyatlarındaki oynaklık, sonbaharda giyim kaleminde oluşabilecek yukarı yönlü baskı ve enerji maliyetlerini görünümün temel riskleri olarak sıraladı. Kur istikrarının beklentileri tek başına çıpalamakta yetersiz kalabileceğini savunan Citi, yapısal katılıklar ve enerji fiyatları nedeniyle 2026 yıl sonu enflasyonunu %31,8 seviyesinde öngörüyor. Bankanın politika faizinin yıl sonunda %35 olacağı tahmini, yılın ikinci yarısında indirim alanının sınırlı kalacağı ve TCMB'nin sıkı duruşunu beklenenden daha uzun süre koruyabileceği görüşüne dayanıyor. Bu çerçevede 13 Ağustos'ta yayımlanacak Enflasyon raporu hem faiz patikasının hem de piyasanın dezenflasyon hızına ilişkin beklentilerinin yeniden şekillenmesi açısından kritik olacak.

HSBC Borsa İstanbul'da Ağırlık Artırıyor

HSBC, Türkiye hisse senetleri için ağırlığını artır tavsiyesini korurken para politikasındaki normalleşmenin gecikmesine rağmen ana yatırım tezinin bozulmadığını değerlendirdi. Banka, TCMB'nin faiz indirimlerine eylül ayında başlayabileceğini, Borsa İstanbul'un önümüzdeki birkaç ay yatay seyrettikten sonra yılın son çeyreğinde daha belirgin bir yükseliş sürecine girebileceğini öngörüyor. Yabancı yatırımcı payının son 10 yılda %65'ten %33'e gerilemesi ve mart ile haziran arasında yaklaşık 2 milyar dolarlık çıkış yaşanması, mevcut pozisyonlanmanın sınırlı kaldığını gösteriyor. Buna karşılık endeksin 12 aylık ileriye dönük 7,5 F/K çarpanıyla işlem görmesi ve özsermaye maliyetinin %25 seviyesinde hesaplanması, HSBC'nin değerlendirme açısından yukarı yönlü alan bulunduğu görüşünü destekliyor. Banka, savunma sanayii, yapay zeka altyapısına yönelik transformatör talebi, bölgesel yeniden yapılanma projeleri ve havacılığı önümüzdeki dönemde öne çıkabilecek dört temel yatırım teması olarak belirliyor. Borsa İstanbul'a yönelik pozitif görünümün ana dayanağı, faiz indirimlerinin sağlayacağı değerlendirme desteği ile ihracat ve altyapı bağlantılı şirketlerin büyüme potansiyelinin birlikte güçlenmesi olarak öne çıkıyor.

Özetle

Axios'un ABD, İran ve Umman'ın geçici bir Hürmüz anlaşmasına yaklaştığı yönündeki haberi petrol fiyatlarını aşağı çekerken, gemi güvenliği ve geçiş koşullarına ilişkin anlaşmazlıklar kalıcı rahatlamayı sınırlıyor. Türkiye'de küresel tedarik zincirlerindeki değişim ihracatı desteklerken TCMB temmuz ayında enflasyonun ana eğiliminin gerilediğine işaret etti. Citi, hizmet enflasyonu ve enerji maliyetleri nedeniyle dezenflasyon patikasına temkinli yaklaşıırken, HSBC düşük yabancı payı ve cazip değerlemeler doğrultusunda Borsa İstanbul için ağırlığını artır tavsiyesini koruyor.

EREN CAN UMUT**TRİVE YATIRIM ARAŞTIRMA DİREKTÖRÜ**

RİSK UYARISI: Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki şekil ve değerler hazırlandığı tarih itibariyle mevcut piyasa koşulları ve güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Trive Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından, karşılığında herhangi bir maddi menfaat temin edilmeksizin, genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiçbir şekilde yönlendirici nitelikte olmayan bilgiler yatırımcılar tarafından danışmanlık faaliyeti olarak kabul edilmemeli ve yatırım kararlarına esas olarak alınmamalıdır. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. İnternet sitemizdeki her türlü tablo ve grafikler güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmıştır. Sitemizde bulunan iç ve dış piyasalara ait tablo, grafik ve analizlerin doğrulukları tarafımızca garanti edilmemekte ve bilgiler belli bir gelirin sağlanmasına yönelik olarak verilmemektedir.